

erccad

Janssens Jos

Dief Antenstraat 59

3500 Hasselt

Driemaandelijks uitgave van de Werkgroep Limburgse Natuurgidsen V.Z.W

juni 1996

Verantwoordelijke uitgever T. Dreesen Neeroeterenstraat 53 3680 Opoeteren
Kantoor afgifte: 3960 Bree

verhuist men naar het centrum De Wissen, Maaspark, Stokkem.

Inschrijven kan men op voorhand in De Wissen. Men gelieve dan zijn voorkeur voor een der luiken aan te duiden. Bijdrage in de onkosten bedraagt 200 fr. Hiervoor krijgt men de tekstenbundel en koffie/thee tijdens de pauze. Men kan ook op voorhand een broodmaaltijd aanvragen (300fr). Afgerekend wordt er ter plaatse.

De inhoudelijke organisatie is toevertrouwd aan WWF-België. De praktische organisatie is in handen van het Provinciaal Natuurcentrum en de Werkgroep Milieu van de Euregio Maas-Rijn.

Vakantiecursussen

Voor wie zich in een bepaald onderwerp of een bepaalde streek wat mee wil verdiepen, richt onze 'moedervereniging' C.V.N. een reeks vakantiecursussen in.

Cursussen:

- 1- 4 juli: 4 dagen met planten (Beveren)
- 15-17 juli: 3 dagen met insecten (Molsbroek Lokeren)
- 27/28 september en 5 oktober: 3 dagen met paddestoelen (Groenedaal - Zoniënwoud)

Landschapsweken:

- 22 - 26 juli: Pajottenland (St.-Pieters-Leeuw)
- 29 juli - 2 augustus: Demervallei (Diest)
- 5 - 9 augustus: Vlaamse Ardennen (Ronse)
- 5 - 9 augustus: Voerstreek
- 12 - 16 augustus: Maasvallei (Stokkem)
- 19 - 23 augustus: Zwinstreek (Knokke)
- 19 - 23 augustus: Heideweek (Kalmthout)

Voor meer inlichtingen: Centrum voor Natuur- en Milieu-educatie vzw, Ommeganckstraat 20, 2018 Antwerpen. Tel 03/226.02.91 Fax: 03/233.59.97

Nationale Natuurbeschermingsdag 1996

Het valt zeer slecht dit jaar, de NNBD 96 valt dit jaar samen met onze eigen natuurdagen in het Heempark van Genk, en de viering van 25 jaar Werkgroep. Dat is dubbel jammer, want het gebied waar hij dit jaar doorgaat is voor de Limburgse gidsen erg bekend: de steile rotswanden van "Heid des Gattes" te Aywaille, waar we menige planten- en insectenexcursie deden. We geven hierna toch het programma van zondag 8 september voor diegenen die daar in de buurt zouden zijn.

Het thema van deze 43ste Nationale Natuurbeschermingsdag is "**De bescherming van steile rotshellingen**". Als specifiek voorbeeld hiervan wordt het natuurgebied "Heid des Gattes" in de kijker gesteld met zijn steile rotswanden en haar schistgrasland rijk aan zeldzame planten.

Het werd in 1952 als natuurgebied geklasseerd en in 1953 had er de 1ste Nationale Natuurbeschermingsdag plaats. Het reservaat werd beheerd door de vereniging "Ardenne et Gaume". Het werd erkend als biogenetisch reservaat van de Europese Raad. Het reser-

vaat herbergt de enige vindplaats ter wereld van een endemische plantensoort: De Amblyève huislook (*Sempervivum fuckii* var. *aqualiense*). Het is eveneens het biotoop van andere zeer zeldzame planten: wimperparelgras, wilde averuit, pekanjer, dwergmispel, enz.. We vonden er ooit de vroegmeesterpad en zagen er de oehoe. Het was ook een van de laatste broedplaatsen van de slechtvalk in België... Om het gevaar van steenslag te minimaliseren willen men thans de rotswand opblazen met springstoffen. We denken dat er nochtans minder destructieve oplossingen bestaan die rekening houden met de natuurhistorische waarde van het gebied.

Programma:

- 9.30 uur:** samenkomst op de "Place Leblanc" aan de kerk te Comblain-au-Pont.
10 uur Excursies naar "La Belle Roche", een ondergrondse steengroeve
12 uur: In sportzaal "B.C. Mailloux-Comblain" expositie van het natuurreservaat "Heid des Gattes" en infostands van de verenigingen.. Gelegenheid tot lunch.
13 uur: Officiële manifestatie
14 uur: Excursies naar "La butte", "La Tour St. Martin" en de natuurreservaten "Roches Noires" en Thiers Pirard"
17 uur : einde.

Zoals gezegd valt deze dag tot onze grote spijt samen met de natuurdagen in het Heempark te Genk. Misschien valt het toch te rijmen met het programma in Genk, dat sommige gidsen het geregeld krijgen om toch op de Nationale Natuurbeschermingsdag aanwezig te zijn

Jaarboek Likona 1995

Op het ogenblik wordt de laatste hand gelegd aan de uitgave van het 5de jaarboek van Likona. De vele Likona-vrijwilligers registreren en inventariseren jaarlijks een schat aan gegevens. Met de publicatie in het jaarboek wordt het natuuronderzoek gestimuleerd en worden de resultaten dicht bij de bevolking gebracht.

Volgende onderwerpen komen uitgebreid aan bod in de volgende uitgave:

- * een tocht door het kruit van Zuid-Limburg
- * Effecten van een kleinschalig beekproject in de Oude Beek te Beringen
- * Vegetatiewijziging na 4 jaren begrazing met Schotse Hooglandrunderen
- * Het voorkomen van de Pijpknotszwam (door onze Hugo Vanderlinden)
- * 3 mediterrane libellensoorten in Limburg
- * Overzicht van de aalscholverswaarnemingen aan het Schulensmeer
- * Grauwe klauwier in Limburg

Naast deze artikels biedt het Likona-jaarboek een bekomentarieerde literatuurlijst van alles wat in Limburg over de natuur verschenen is. De Likona-werkgroepen brengen verslag uit van hun activiteiten en belangrijke meldingen voor het werkjaar 1995.

Men kan voorintekenen door 300 fr te storten op rekeningnummer 000-0400447-31 van het Provinciaal Natuurcentrum, Ontvangsten, met de vermelding "Likona-jaarboek '95" Ook de vorige uitgaven zijn nog in voorraad.

Meer inlichtingen: P.N.C. Zuivelmarkt 33 3500 Hasselt. Tel 011/21.02.66 Fax: 011/23.50.90

Wandelkaart

Van vriend natuurgids Guido Pirotte ontvingen we een presentexemplaar van een nieuwe wandelkaart, uitgegeven door de VVV van Zonhoven. Elke VVV heeft wel een verzameling wandelkaarten voor de toerist, maar dit is een heel bijzondere.

Deze nieuwe kaart is vervaardigd door het Nationaal Geografisch instituut, schaal 1:15000, en van een bijzondere kwaliteit: helder, een zeer beperkt aantal kleuren, dus zeer leesbaar. De wandelwegen zijn over de kaart gedrukt in licht-roze opdruk, waardoor de onderliggende stafkaartgegevens nog steeds leesbaar blijven. (Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de extra Hoge-Venenkaart, waar de dik opgedrukte wandelwegen het onderliggende verbergen.)

Het mapje bestaat uit 2 kaarten en een legende-boekje, mooi verpakt in een plastic katje. Het door beide kaarten beschreven gebied beslaat de vlg. natuurreservaten : de Teut, Ten Haagdoornheide, Platwijers, Wijvenheide en de bossen van Terlamen en Vogelsanck. Er worden niet minder dan 29 wandelingen op de kaarten aangeduid, waarvan, er 12 in het veld bewegwijzerd zijn.

Naast het aanbod van middelmatige en slechte wandelkaarten die men meestal op VVV's verkrijgen kan, is dit werkelijk een verademing. Het is eigenlijk verwonderlijk dat dit procédé van samenwerking met het Geografisch Instituut niet veel meer door de VVV's gebruikt wordt. Voor de kosten moet men het niet laten, alleen komen er nogal wat onderhandelingen bij te pas , vertelt Guido.

Deze kaartenmap is te verkrijgen op de VVV van Zonhoven, Heusden-Zolder en Houthalen-Helchteren. De prijs bedraagt, meen ik, minder dan 200 fr.

Activiteiten LIKONA

1. Mycolim

De paddestoelenwerkgroep Mycolim van Likona houdt weer **determinatie-avonden** in de loop van de volgende maanden. Ze gaan steeds door in het Groene Huis te Bokrijk. Iedereen kan zelf gebonden materiaal meebrengen om samen te determineren.

22 augustus: 19 uur
19 september: 19 uur
17 oktober: 20 uur
21 november: 20 uur

Mycolim organiseert ook volgende **excursies**:

7 juli: Terlaemen Zolder. Samenkomst aan de kerk van Bolderberd om 9.45 u. Deze dag gaat door in samenwerking met de Antwerpse Mycologische kring en duurt de ganse dag.
22 september: De Bek. Samenkomst aan de Kerk van Rotem om 14 uur. Gids: M Geelen
13 oktober: Domein Mazy. Samenkomst aan parking Zoo te Zwartberg om 14 uur.

Gids: G Tilkin

19 oktober: Vlaamse mycologienwandeling: samenkomst aan de Kerk van Reppel.
Informatie over mycolim: Johan Geussens Tel 011/23.27.66

2. Zoogdierenwerkgroep

19 tot en met 21 juli: zoogdierenweekend in het Provinciaal Domein Nieuwenhoven te St.-Truiden. Voor meer informatie hierover: Kris Jansen, Tel 011/23.73.29

3. Werkgroep ongewervelden:

Om de drie weken worden er enkele terreinen in Kanne geïnventariseerd. Volgende data kan men noteren voor de volgende maanden: 30/6, 21/7, 11/8, 1/9, 22/9, 13/10, 3/11, 24/11

Afspraak hiervoor telkens om 9 uur aan de kanaalbrug te Kanne

28 juli: Dagvlinderwandeling. Samenkomst aan het bezoekerscentrum te Nieuwenhoven om 14 uur.

11 augustus: insectenwandeling. Samenkomst aan de Lieteberg te Zutendaal om 14 uur. Vermeldenswaard zijn ook de openingsuren van het Bijen- en Insectencentrum "De Lieteberg" te Zutendaal: elke woensdag- en zaterdagavond vanaf 19 uur, en dit nog tot en met 14 augustus.

Voor alle informatie over de insectenwerkgroep: Luc Crevecoeur Tel: 089/35.77.60

Het programma van de plantenwerkgroep vindt u op blz 2

VPMA-Natuur-Vakantiecursussen

Onze zuster vereniging van de provincie Antwerpen, de VPMA, organiseert in samenwerking met het CVN, twee vakantiecursussen tijdens de zomermaanden. Ze zijn toegankelijk voor iedereen en er zijn geen diploma's of voorkennis vereist.

1. Een kijk op tuinen

Van maandag 22 tot en met woensdag 24 juli kan men deelnemen aan deze cursus. Het is een kennismaking met 6 verschillende tuintypes. Elke dag bezoekt men twee tuinen. Volgende tuinen komen aan bod: een biologische tuin, een arboretum, een siertuin met heemtuinaspecten, een vogeltuin, een ecologische siertuin en een eco-tuin. De cursisten ontvangen een syllabus. Prijs van de cursus: 1200 fr

2. Natuurbeleving in de Noorderkempen

Van maandag 5 t.e.m. woensdag 7 augustus staat deze cursus op het programma. Het is een zoeken naar de samenhang in de natuur tijdens 6 natuurwandelingen. Elke dag worden twee excursies gemaakt in prachtige Kempense natuurgebieden: het Groot Schietveld en het Domein van Koch te Wuustwezel, de Wilderse duintjes en het gebied Kasteelbeemd in Essen, de Maatjes en de Kalmhoutse Heide te Kalmthout. De cursisten ontvangen een uitgebreide cursustekst. Deze cursus kost 1200 fr.

Van beide cursussen is een gedetailleerde programmamafolder beschikbaar op het VPMA-secretariaat, Ommeganckstraat 26, 2018 Antwerpen. tel 03/231.56.53 afx: 03/226.23.33

Alle inlichtingen en inschrijvingen op hetzelfde adres.

Eigen Uitgaven

*** DE HOGE VENEN , door Rik Schuiten

Ontstaan en uitzicht, fauna en flora, 7 uitgestippelde wandelingen. (50fr)
*** GEOLOGIE VAN BELGIE EN LIMBURG, door Frans Keijers

Geologie op een boeiende en begrijpelijke manier geschreven. (50 fr)

*** ZEELAND, door Theo Dreesen

Het Zeeuwse landschap, gevormd door mens, water en wind. (50 fr)

*** HOE DOEN WE HET ? door Liliane Dedroog

Een beknopte geïllustreerde handleiding voor het determineren van planten.

Een onmisbaar hulpje bij het gebruik van een flora. (30 fr)

*** MET KAART EN KOMPAS, door Theo Dreesen

Beknopte handleiding voor het werken met kaart en kompas. (50 fr)

*** 101 VERSCHILLEN, door Hugo Vanderlinden en Jean Vangrinsven

Een hulp bij het onderscheiden van erg op elkaar lijkende planten (50 fr)

Alle uitgaven kunnen besteld worden bij Theo Dreesen, Neeroeterenstraat 53 3680 Opoeteren Tel 089-864354. Men betaalt na levering.

Puzzeldinges

83/18

6

Op elke lijn in onderstaande opgave dient U 5 woorden in de vullen, respectievelijk 2,3,4,5 en 6 letters lang; De beschrijving van de gevraagde woorden vindt U hieronder.
Elk woord op dezelfde lijn wordt gevormd door bij de letters van het voorgaande woord één letter bij te voegen. Als alles juist is ingevuld ontstaat er vertikaal, bij de beginletters van het laatste woord de naam van een **knaagdier**

Oplossing: maatnummer 1/96

1	E	T	K	E	T	T	R	E	K	K	E	T	E	L	T	E	K	K	E	L
2	T	E	S	E	T	R	E	S	T	S	T	O	E	R	O	T	T	E	R	S
3	E	N	N	E	K	K	E	R	N	K	O	R	E	N	R	O	E	K	E	N
4	A	R	N	A	R	K	N	A	R	K	R	A	N	T	T	A	N	K	E	R
5	G	E	G	E	N	G	E	E	N	R	E	G	E	N	E	N	G	E	R	D
6	E	G	L	E	G	G	E	E	L	T	E	G	E	L	L	E	N	G	T	E

Opgave: juni nummer 96/2

1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				

1. In orde - etenbereider - waterbeweging - broedhen - schaaldier
2. Dwarshout - vervoermiddel - druiventwijn - hefmiddel - storm
3. Looftboom - stel - broedplaats - hard materiaal - opgeruimd
4. Pers. voorrw. - baardje - opbergplaats - geur - 6-potig dierje
5. Ingenieur - tochtje - reeks - graangewas - advocaat
6. Maat - grondsoort - deel van boot - niet omvangrijk - metaal